

узгодження, об'єднання і корегування. Цілі, стратегії й виробничі плани формуються підрозділами підприємств. До прерогативи планового відділу входять тільки встановлення форм планових документів і координація планової діяльності оперативних підрозділів.

Дана організаційна структура сприяє підвищенню ініціативи відділків та окремих працівників, сприяє раціональному використанню ресурсів, підвищенню ефективності роботи підприємства [3, с. 23-31].

Список використаних джерел

1. Бізнес-планування в аграрних формуваннях: [Навч. посіб.] / [Г.Є. Мазнев, О.О. Красноруцький, В.С. Ніценко, Ю.І. Данько та ін.]; за ред. професора Г.Є. Мазнева. – Одеса: ТОВ «ЛЕРАДРУК», 2012. – 250 с.
2. Должанський І.З. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник. 2-ге вид./ І.З. Должанський, Т.О. Загорна — К.: Центр учбової літератури, 2009 р. — 384 с.
3. Коновал І.А. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК. Навчальний посібник. / І.А. Коновал. – К.: ЗАТ „НІЧ ЛАВА”, 2010. – 135 с.

Вашенко Дарина Вікторівна,

студентка спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: д.е.н., професор Чижуркова А.Д.

БІЗНЕС-ПЛАН ЯК НАЙВАЖЛИВІША СКЛАДОВА СТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ОБСЛУГОВУЮЧОГО КООПЕРАТИВУ

Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив являє собою підприємство, створене для обслуговування переважно своїх членів на засадах взаємодопомоги й економічного співробітництва [1, с. 5-16]. Закон України “Про сільськогосподарську кооперацію” поділяє обслуговуючі кооперативи залежно від видів діяльності на переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі, сервісні та багатофункціональні [2].

Особливість обслуговуючого кооперативу полягає в тому, що він:

- належить сільськогосподарським товаровиробникам - своїм членам-клієнтам і управляється ними на демократичних засадах;

- надає своїм членам ті послуги, які необхідні для їх власних колективних, фермерських чи особистих підсобних господарств;

- не ставить за мету отримання прибутку для себе, а передбачає збільшення прибутку господарств своїх членів. [3, с. 55-60].

Розглянемо їх діяльність на прикладі сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (СОК) "Білі товтри", який буде зареєстрованим у 2015 році. Попередньо визначена юридична адреса: 31643, вул. Жовтнева, буд. 2, с. Біла, Чемеровецького р-ну, Хмельницької обл. СОК буде діяти на території Більської сільської ради. Кількість господарств зареєстрованих як ОСГ у с. Біла – 600. У населення на території сільради налічується 359 голів корів та 618 свиней. Загальна площа земель сільськогосподарського призначення на території сільради становить 2278 га, з них 1858 га передано в оренду ТОВ «Оболонь Агро» (сmt Чемерівці).

На основі здійсненого опитування селян щодо формування кооперативу було встановлено необхідність у таких послугах: організація сільського зеленого туризму; організація збору, первинної переробки та реалізації молока від особистих селянських господарств; надання послуг з бух. обліку та звітності, консультації з оподаткування.

В селі Біла тема сільського зеленого туризму досить актуальна серед селян, які мають всі необхідні умови та бажання приймати туристів і їх кількість поступово зростає. Село має значний потенціал для розвитку сільського зеленого туризму.

Досить ваговою проблемою для домогосподарств с. Біла є збут молока, оскільки на даний час селяни здають молоко фізичним особам-підприємцям, які є посередниками і дають їм низьку ціну, яка не відповідає ринковій і становить 2,20 грн. за 1 літр молока.

Основною метою проекту є ріст доходів членів кооперативу за рахунок надання їм вигідної ціни на молоко, оптимізації витрат на його первинну переробку, одержання додаткових доходів домогосподарствами за рахунок впровадження та організації сільського зеленого туризму, а також розширення сфери зайнятості сільського населення, оскільки безробіття в с. Біла з кожним роком зростає і молодь вимушена шукати роботу поза межами не лише села, а і України. СОК «Білі товтри» сприятиме росту зайнятості членів кооперативу не тільки у виробничій сфері, але й у сфері обслуговування.

У результаті реалізації проекту членами СОК досягаються наступні вигоди: реалізація молока членів кооперативу буде здійснюватися за вищими цінами, порівняно з цінами, які дають фізичні особи-підприємці; збільшиться додатковий дохід від несільськогосподарського бізнесу; зросте соціальна активність сільської громади; формуються передумови та можливості залучення зовнішніх фінансових інвестицій під колективну гарантію членів сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу; підвищення рівня зайнятості сільського населення; розвиток інфраструктури села і збереження його культурної та історичної спадщини.

Розрахунки показали, що очікуваний кошторис витрат проекту становить 251535 грн. Тому для створення даного сільськогосподарського кооперативу потрібно залучити 251535 гривень інвестицій, в тому числі вартість охолоджуючого рефрижератора (156000 грн.), який нам придбає ТОВ «Оболонь Агро». При цьому буде залучено і власні кошти членів сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу в розмірі 93535 грн. Запланований обсяг збору молока з домогосподарств становить 6750 ц за рік, в даному випадку виручка за мінусом витрат складе 1700707 грн. Збір молока з

домогосподарств буде проводитися за найвигіднішими цінами – 2550 грн/т. ПрАТ «ХМЕЛЬНИЦЬКА МАСЛОСИРБАЗА» буде закуповувати молоко у СОК «Білі товтри» за ціною 2800 грн/т. Запланований обсяг туристів за рік становить 1530 осіб, які зможуть принести кооперативу прибутки за мінусом витрат у сумі 34914 грн.

Отже, діяльність кооперативу можна вважати ефективною, оскільки всі надходження від діяльності СОК становлять 1938550 грн., а кооперативні виплати членам 1705521 грн. При цьому ріст доходів ОСГ на 1 т молока становить 600 грн. Кількість членів СОК, які отримують вигоди становить 301 домогосподарство, їх доходи зростають на 13%, при цьому будуть додаткові кошти у спеціальному фонді СОК для подальшого розвитку діяльності та залучення все більшої кількості домогосподарств, що забезпечить розвиток села та достаток і добробут селян.

Список використаних джерел

1. Бережна Ю.В. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи: методичні рекомендації / Ю.В. Бережна, О.В. Крижанівський, О.В. Шевченко та ін. – Вінниця: Вінницька газета, 2009. – 196 с.
2. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17.07.1997 р. / Відомості Верховної Ради України, 1997. – №39.
3. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація. Навч. посіб. / уклад. Рудік О., консульт. Бондарчук В., Гриценко М. – К.: К.І.С., 2013. – 192 с.

Вельма Микола Юрійович,

студент напряму підготовки 6.03060101 «Менеджмент»
економічного факультет Подільського державного
аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Мушеник І.М.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ

Суспільство завжди йде вперед і стрімко розвивається в різних сферах. Так ми можемо з впевненістю сказати що інформаційні технології є невід'ємною складовою усіх сфер діяльності. Працівник офісу, чи це бухгалтер, чи управлінець, чи навіть простий підприємець не може уявити своєї роботи без комп'ютера чи інших необхідних електронних інформаційних пристроїв. І не потрібно забувати про таку інформаційну систему, як інтернет, яка допомагає працівнику здобувати безліч корисної інформації і працювати в різних галузях.

Інформаційні й комунікаційні технології – це найважливіший засіб підвищення ефективності керування практично в усіх сферах людської діяльності. Досвід індустріально розвинених країн свідчать: інформаційні технології не просто виконують допоміжні функції в діяльності компанії і органів влади, а й стали їх невід'ємним компонентом. Однією із пріоритетних переваг використання інформаційних технологій є те, що завдяки новим інформаційним технологіям можна оптимізувати й раціоналізувати управлінську функцію за рахунок застосування нових засобів збирання, передачі й перетворення інформації. Реформа методів керування підприємствами веде не тільки до перебудови організації процесу автоматизації управлінської діяльності, а й до поширення нових форм реалізації цієї діяльності. У менеджменті інформаційні технології допомагають долати відстані між економікою і математикою; є найефективнішими носіями сучасних методів вирішення економічних завдань; сприяють узгодженню економічних процедур із міжнародними вимогами; вводять у єдиний інформаційний простір – економічний і освітнянський.

За власними спостереженнями я побачив і зрозумів, як все таки технології 21 століття допомагають у керівництві підприємства. Інформаційні технології забезпечують динамічну координацію дій за рахунок використання сучасних засобів зв'язку та програмних засобів комп'ютерних мереж. За допомогою дистанційного управління керівник, без всяких проблем може отримати звітність про зроблену роботу, і дати настанови працюючим, що значно зменшує затрачений час на виробничий процес. Такий пристрій як відеокамера дає можливість проконтролювати робочий процес, що збільшує продуктивність праці.

ІТ дають змогу легко вести конкуренцію і співпрацю з іншими підприємствами. За допомогою Інтернету, керівник має безліч інформації, яка дає змогу визначити попит і пропозицію на товари, спостерігає за діями своїх конкурентів, і дає оцінку підприємствам з якими співпрацює, підтримує зв'язок з ринком збуту, і визначає, якість та кількість продукції, яку необхідно виготовляти.

Наприклад, в сільському господарстві інформаційні технології відіграють важливу роль у веденні господарства. За допомогою сучасних технологій, керівник може вести облік своїх земельних угідь, тварин, техніки. За допомогою цих можливостей, керівник не дасть себе обдурити чи обікрати. Наприклад у техніку ставлять прилади, які мають можливість зчитувати інформацію про паливо, кілометраж і визначати в якому місті знаходиться транспорт. Також база даних дає можливість з легкістю вести облік працівників, визначати яку сівозміну потрібно провести на певній ділянці землі.

Застосування сучасних засобів зв'язку та обробки інформації у повсякденній роботі менеджерів дозволяє значно скоротити витрати на рутинну та малоефективну роботу і підвищити результативність ділових переговорів. Застосування інформаційних систем менеджменту надає можливість розглядати проблеми управління організацією у взаємопов'язаному комплексі і підняти ефективність праці менеджерів на якісно новий рівень. Важливе значення в автоматизації менеджменту має передача інформаційних масивів.

Діяльність працівників сфери управління (бухгалтерів, спеціалістів кредитно-банківської системи, плановиків і т.д.) в наш час орієнтована на використання розвинутих інформаційних технологій. Спеціалісту-виконавцю необхідний зручний інструментарій для забезпечення професійної діяльності в конкретній сфері, що визначається використовуваними технологіями та розподіленням обов'язків між працівниками управління. Орієнтація і реалізація управлінських функцій вимагає радикальної зміни, як самої технології управління, так і технічних засобів обробки інформації, серед яких головне